MIODRAG RISTIĆ

detalj Bootstrap I

MIODRAG RISTIĆ

MODERNA GALERIJA LAZAREVAC

JUN 2003.

BIOGRAFSKI PODACI

Miodrag Ristić
Rođen 1952. u Sarajevu
Završio Fakultet Likovnih umetnosti u Beogradu 1978.
Član ULUS-a od 1982.
Živi i radi u Beogradu
Svetozara Markovića 10
Telefon 011/32 38 563

SAMOSTALNE IZLOŽBE

Galerija ULUS	1990.	Beograd
Helija-D	1990.	Bačka Palanka
Narodni muzej Kragujevac Mali Likovni salon	1991.	Kragujevac
Galerija Zvono	1999.	Beograd

GRUPNE IZLOŽBE

Crtež i mala plastika	1979.	Beograd
Internacionalni bijenalni festival portreta, grafike i crteža	1980.	Tuzla
Drugi trijenale	1981.	Wroclav
Novi članovi ULUS-a	1982.	Beograd
23. Oktobarski salon	1982.	Beograd
Prolećna izložba	1982.	Beograd
24. Oktobarski salon	1982.	Beograd
Crtež i mala plastika	1985.	Beograd
Crtež i mala plastika	1986.	Beograd
Portret u crtežu galerija KNU	1986.	Beograd
Slikarska plastika salon MSU	1986.	Beograd
28. Oktobarski salon	1987.	Beograd
Crtež i mala plastika	1988.	Beograd
Crtež i mala plastika	1989.	Beograd
31. Oktobarski salon	1990.	Beograd
Jesenja izložba	1990.	Beograd
32. Oktobarski salon	1991.	Beograd
Crtež i mala plastika	1992.	Beograd
Prolećna izložba	1992.	Beograd
34. Oktobarski salon	1993.	Beograd
36. Oktobarski salon	1995.	Beograd
Prolećna izložba	1996.	Beograd
37. Oktobarski salon	1996.	Beograd
Prostor između slike i skulpture	1998.	Beograd
Šumatovačka 1949.-1999.	1999.	Beograd
Prolećna izložba	2000.	Beograd
Beogradski salon	2000.	Beograd
34. Hercegnovski zimski salon	2001.	Herceg Novi
V prolećno anale	2001.	Čačak
Prolećna izložba	2002.	Beograd
Kolaž asamblaž	2002.	Beograd

NAGRADE

V Prolećno anale	2001.	Čačak

Učesnik u više kolonija u zemlji i inostranstvu.

PROSTOR U SLICI / SLIKA U PROSTORU

Prostor, ta vi to ne možete shvatiti, to strašno iznutra-spolja koje je pravi prostor (Anri Mišo)

Miodrag Ristić se pojavio na našoj umetničkoj sceni kasnih osamdesetih godina prošlog veka. Radovi kojima se predstavio nastali su postupkom gestualnog akcionog slikanja. Definisani su kao «prostorne slike». Ristić je upotrebio aluminijumsku podlogu, umesto slikarskog platna, da bi klasičnu formu slike deformisao i pretvorio u voluminoznu trodimenzionalnu «predstavu». Pločna predstavnost ustupila je mesto izlomljenoj i izvijenoj konfiguraciji alegorijske sadržine.

U devedesetim godinama dvadesetog veka Ristić je izobličenu plohu zamenio kvadratnim geometrijskim oblikom u kojem je intervenisao pojednostavljenim, ali ne i kvalitativno umanjenim sredstvima. Naime, podloga je ostala ista – aluminijumski lim – ali koloristički izraženija i dinamičnija. Islikavanje je izvedeno gestom, u stilu Džeksona Poloka, ali je preciznim izvlačenjem linija postignuta mrežasta struktura. Umesto grubog ulubljivanja koje je na ranijim radovima deformisalo cele površine, centralno mesto slike je na ovim radovima udubljeno čime je pažnja posmatrača fokusirana na fizičko jezgro plohe. Centrirana konkavna predstava oplemenjena je žicom koja kameleonski preuzima akcente kolorisane osnove. Ivice slike su izvijene ka spolja i ka unutra i stvaraju «dijalektiku rastrzanja, razdvajanja» (Bašlar). Optička igra koja se odvija pred posmatračem umirena je pažljivim gledanjem. Kretnja, kao čin interaktivnog odnosa sa delom, se ne isključuje jer je neophodna da bi se savladao utisak iluzionističkog postupka stvaranja likovne predstave.

U prvoj deceniji dvadesetprvog veka Miodrag Ristić ponovo kao osnovu koristi pravilan geometrijski oblik. Aluminijumski lim, kao podloga za iskazivanje lične poetike, postala je zakonitost Ristićevog stvaralačkog postupka. Kao veza sa radovima iz prethodne decenije na novim «slikama» se prepoznaje identično islikavanje pločne osnove, blago udubljenje u centru predstave, umrežavanje žičane strukture na površini koje prati linearnu strukturu osnovne predstave. Ukrštanje i preplitanje tanke kolorisane žice izazivaju dinamično strukturisanje krajnje predstave. Vijugavo izlačenje i ulaženje žice iz same materije slike doprinosi osvajanju treće dimenzije, oprostoravanju slike, koje se sada predstavlja kao ekvivalent oslikanom prostoru oko konkretne predstave. Statična pozicija posmatrača ostaje i dalje problemsko pitanje. Kretnju oko «prostorne slike» inicira minuciozno umrežavanje žice izvedeno ritmičnim ponavljanjem akcentovanih bojenih elemenata. Bašlarovska namera da se «učini unutra konkretnim, a spolja prostranim» postupkom direktnog kretanja u/oko/kroz formalnu predstavnu konfiguraciju primer je iluzionizma stvarnog i realizma maštanog.

Aleksandra Estela Bjelica-Mladenović

Pre skoro dvadeset godina upoznao sam Miodraga Ristića. Ako imate sreće da upoznate nekoga kao što je on, ne možete izbeći da postanete prijatelji. Tokom dugih i čestih razgovora zadivila me je njegova nepomućena istrajnost da se, uprkos svemu, ostane veran svojoj slikarskoj poetici – nezavisno od vremena, okolnosti i trenutne slave.

Pre nego što sam prvi put video slike Miodraga Ristića, mi smo proveli sate i sate u razgovorima o slikarstvu, umetnosti i filozofiji. Već tada mi je bilo jasno da on poseduje vrlo precizan stvaralački koncept i da neguje posebnu poetiku, za koju su, čini mi se, dve stvari posebno važne. Jedna se tiče čvrste vere u autonomiju umetnosti, a druga težnje da se samostalno definiše priroda umetničkog dela mimo uvrešenih konvencija. Između njih postoji suštinska veza. Za Ristića je nekonvencionalno traganje za prirodom umetničkog dela isključivo stvar samosvojnog sveta umetnosti.

I zaista, kada se nađete pred Ristićevim slikama, ne možete odoleti pitanju – šta je, u stvari, slika? Ili još određenije – da li su Ristićeva dela slike u uobičajenom smislu reči? Upravo ta pitanja otvaraju vrata galerije njegovih dela. Kažem dela, jer mi se čini da je to ime koje više odgovara umetničkim predmetima koje on stvara.

Njegove slike i doslovno prerastaju dvodimenzionalni prostor. One nemaju potrebu da stvaraju iluziju trodimenzionalnog prostora, jer to jesu same po sebi. Na taj način one nas već svojom fizičkom postavkom oslobađaju potrebe za uobičajenim pitanjem o tome šta predstavljaju. Čak ga čine suvišnim, jer rečito govore da ne predstavljaju ništa izvan sebe. Umesto potrebe da se odgoneta šta je označeno na koje se one odnose, Ristićeve slike su dovoljne same sebi kao upečatljive oznake njegovog stvaralaštva.

Skoro nedvosmisleno oslobađanje od potrebe da tragate za vanumetničkim značenjem Ristićevih dela, usmerava, međutim, vašu pažnju na čisto likovne elemente – formu, boju, površinu, masu... Njegove »prostorne slike«, možda možemo reći i »oslikane skulpture«, obelodanjuju jedan iskreni napor da se mimo svih konvencija oblikuje autentično umetničko delo. Već pripremna deformacija stroge geometrijske forme, koju prvobitno ima aluminijumska osnova kao podloga njegovih slika, predstavlja svojevrsno umetničko delo. Ako se retrospektivno posmatraju Ristićeve slike, vidljivo je da se likovna dorada njihove, inače, smišljeno oblikovane podloge razvija kotinuirano. U poslednjoj fazi svog stvaralaštva autor, pored minucioznog oslikavanja površine, doslovno ugrađuje u prostor svojih slika žičane spletove, koji stvaraju utisak jedne »sfumato prostornosti«. Ovo skoro lirsko »umekšavanje prostora« svakako se razlikuje od prvih Ristićevih dela punih impulsivnosti i dinamičnosti, ali ni ono ne izneverava njegov osnovni credo u autonomiju umetničkog prostora.

Kada se nađete oči u oči sa ovakvim umetničkim predmetima, skoro da ne možete da se oduprete nedoumici – da li se pred vama nalaze slike koje su prostoru, ili je sâm prostor smešten u slike? Oslobađanje od vanestetskih elemeneta u Ristićevom stvaralaštvu, ne vodi, međutim, izdvajanju njegovih dela od okružja u kome se nalaze. Umesto toga, pre se može govoriti o njegovoj estetizaciji. One jednostavno vezuju okolni prostor u čijem se središtu nalaze u estetsku celinu, čineći tako jedinstven prizor. Baš u toj mogućnosti stvaranja jedinstvenog estetskog prizora putem razbijanja konvencionalne podele na slikarsko nasuprot vajarskom delu, u tom perceptivnom objedinjavanju umetničkog predmeta sa ambijentom u kome se on izlaže, pokazuje se najveća performativna moć Ristićevih »prostornih slika« i umetničke autonomije.

Ta snaga prizora, koji stvaraju Ristićeva dela, oslikava u novom svetlu i koncept »apstraktne umetnosti«, koja je nesumnjivo bliska našem autoru. Naime, njegove »prostorne slike« pokazuju da »apstarkcija« prevashodno i ne označava redukcuju likovnog sadržaja na

čistu geometrijsku formu, nego pre svega otkriva snagu detalja – iskonskih likovnih prizora – koji oduvek opčinjavaju ljudski duh. Polazeći od toga, postaje i razumljivije zašto je umetnost najbliža čoveku kada ne služi ničemu drugom do samoj sebi – kada joj je prepušteno da slobodno istražuje prirodu estetskog prizora u svojim granicama.

Dok stojim pred umetničkim predmetima ovog tihog, povučenog, ali u svojoj povučenosti nadasve istrajnog stvaraoca, pada mi na um jedna misao Kurta _vitersa, koja pristaje njegovom stvaralaštvu kao da je za njega i pisana, i koja, čini mi se, na najprikladniji način izražava samu suštinu njegove poetike:

»Šta je materijal označavao, pre nego što je bio upotrebljen u umetičkom delu, sasvim je svejedno sve dok se on ispravno vrednuje i dobija umetničko značenje u samom delu. Sve što je važno u umetničkom delu jeste da svi njegovi delovi budu međusobno povezani i vrednovani jedan u odnosu na drugi (...) Slika je autonomno umetničko delo. Ona se ne odnosi ni na šta van sebe same, kao što se ni umetničko delo uopšte – ako je celovito – ne može odnositi ni na šta van sebe samog, a da ne oslabi svoje veze sa umetnošću.«

Beograd, 1. juna, 2003.Mile Savić

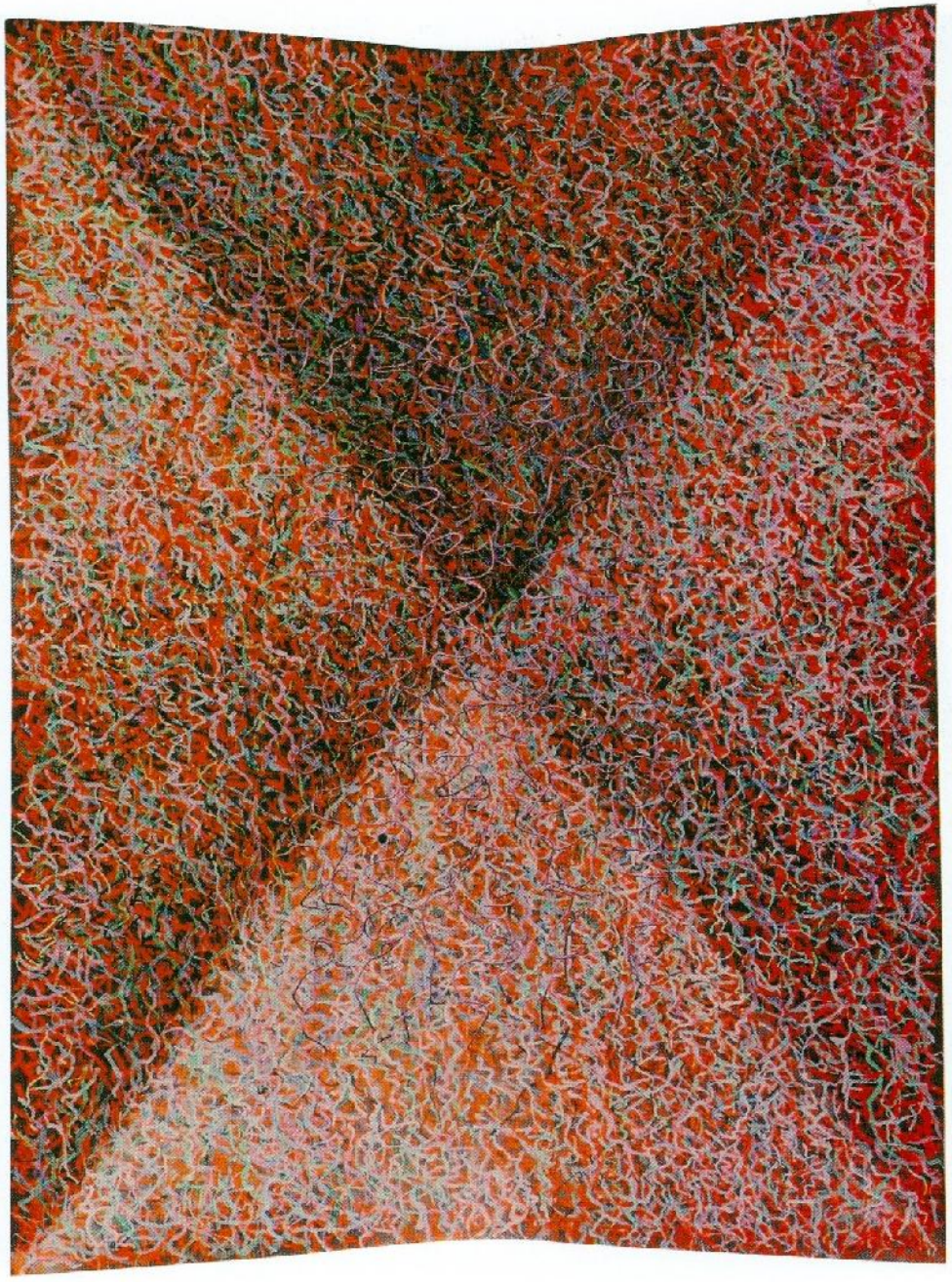

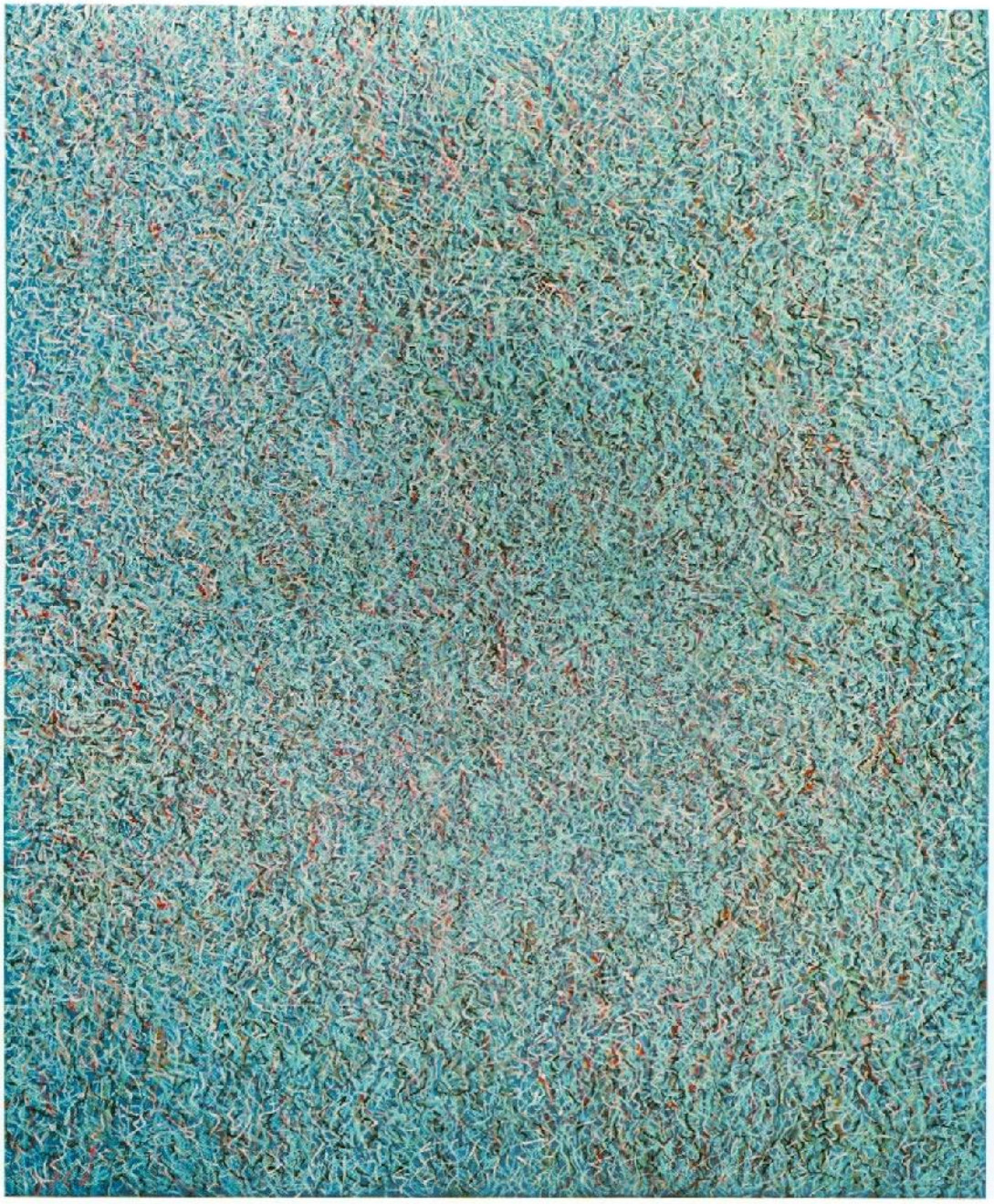

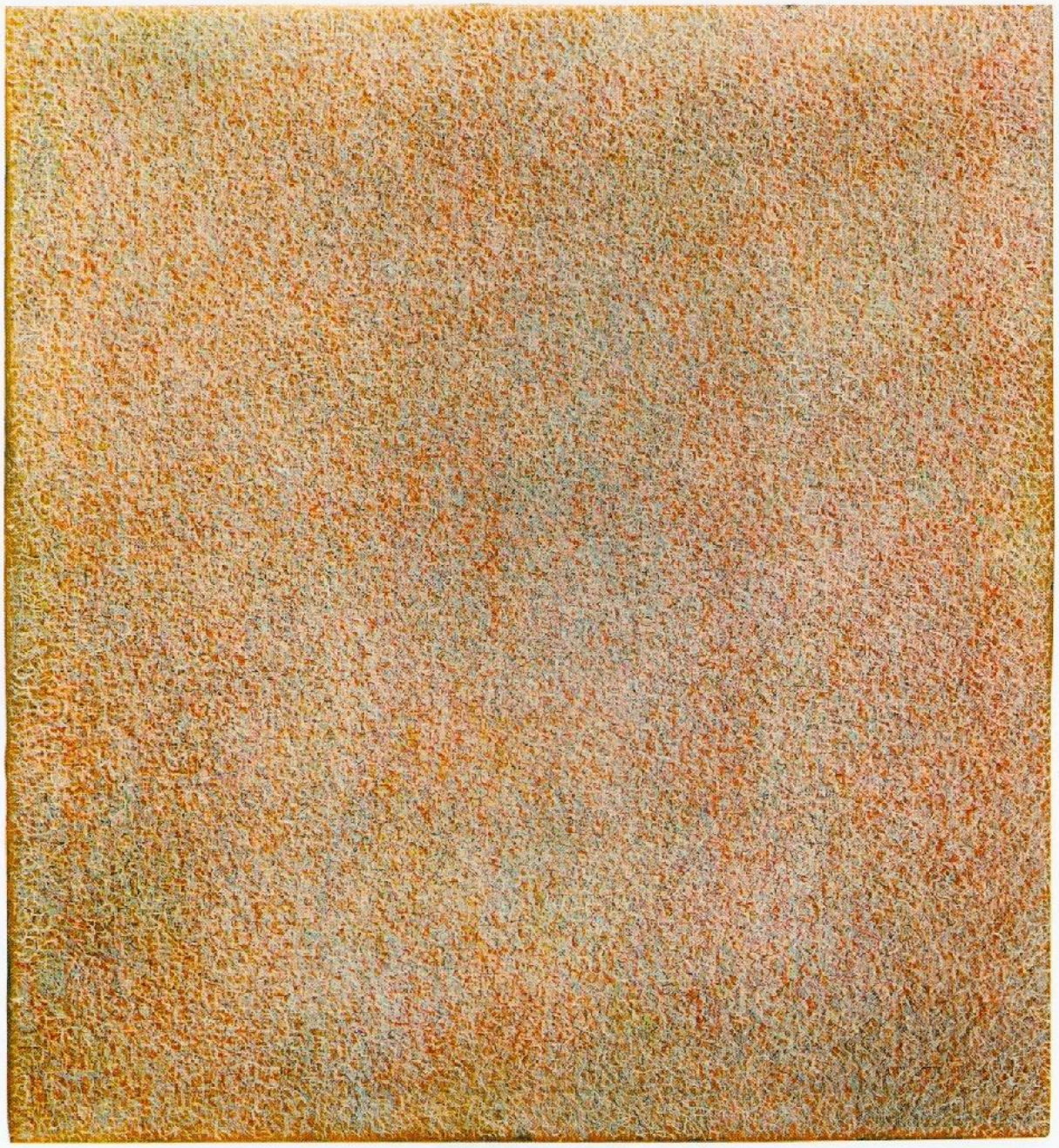

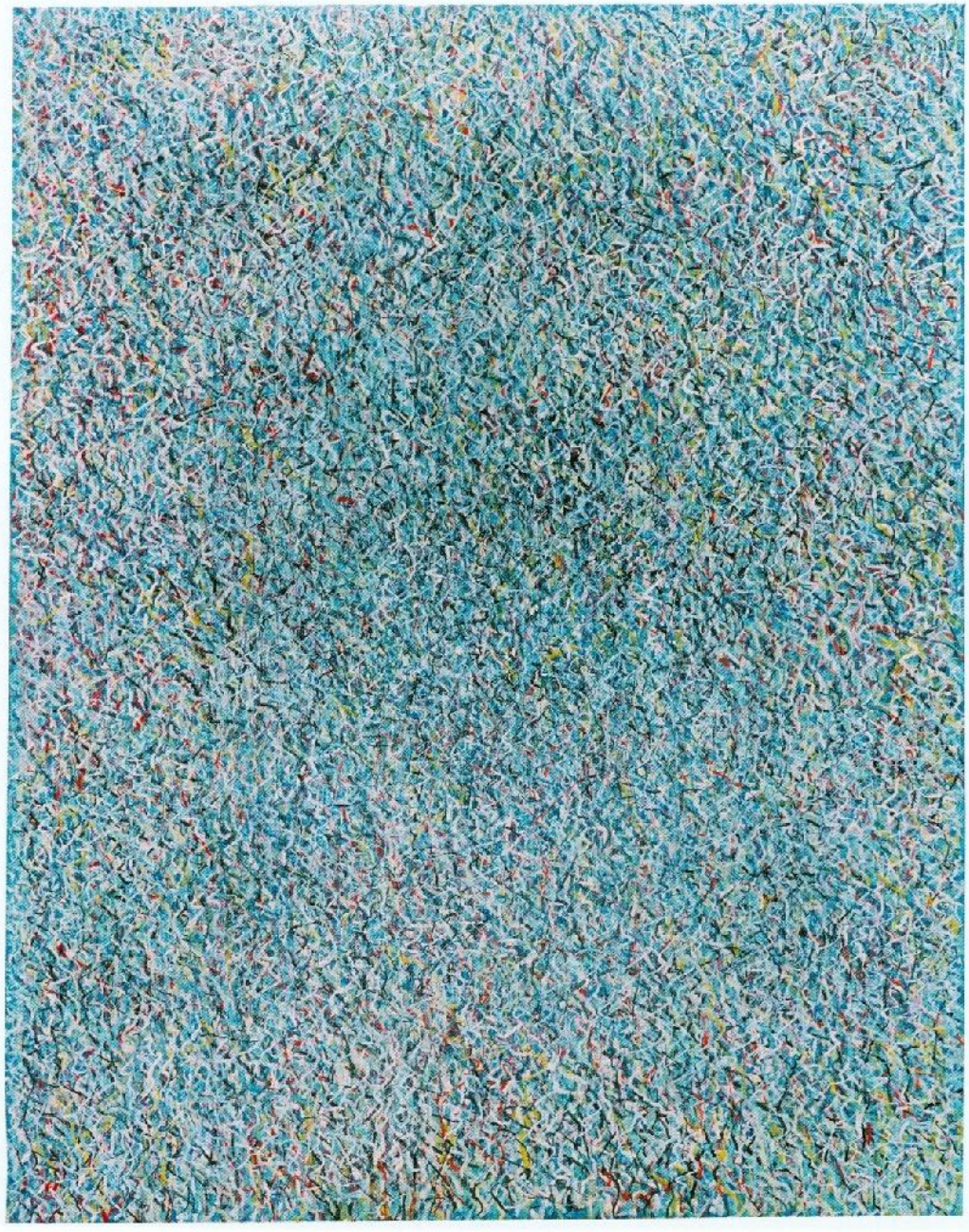

IZLOŽENA DELA

1. PLAVA PAUČINA
   100x104x22 1996.
2. ZELENA PRAPOVRŠINA
   108x86x25 1997.
3. CRVENO PONIRANJE
   97x97x20 1998.
4. PRIMODIJALNI PROSTOR
   192x197x50 1998.
5. ŽUTI PROSTOR
   122x95x25 1998.
6. HROMATSKA POVRŠINA
   93x96x30 1997.
7. DEKONSTRUKCIJA POVRŠINE PLAVOM
   97x93x33 1999.
8. PRAPROSTOR I
   97x74x18 1999.
9. SIVI PRAPROSTOR
   96x95x20 1998.
10. CRVENI PROSTOR
   65x48x12 2001.
11. ZAVODLJIVI PROSTOR
   91.5x73.5 2002.
12. BOOTSTRAP* I
   90x80 2003.
13. BOOTSTRAP* II
   100x80 2003.
14. ZELENO PONIRANJE
   60x50.5 2002.
15. URBANA POVRŠ
   90x100x20 2000.
16. PRAPROSTOR III
   63x73x13 2003.

Izdavač MODERNA GALERIJA LAZAREVAC
Za izdavača Jasmina Ivanković
Umetnički savet dr Milija Belić, dr Lidija Merenik, Mileta Prodanović
Fotograf Dragan Petrović
Priprema za štampu DEXIN
Štampa INPRESS
Tiraž 300 primeraka
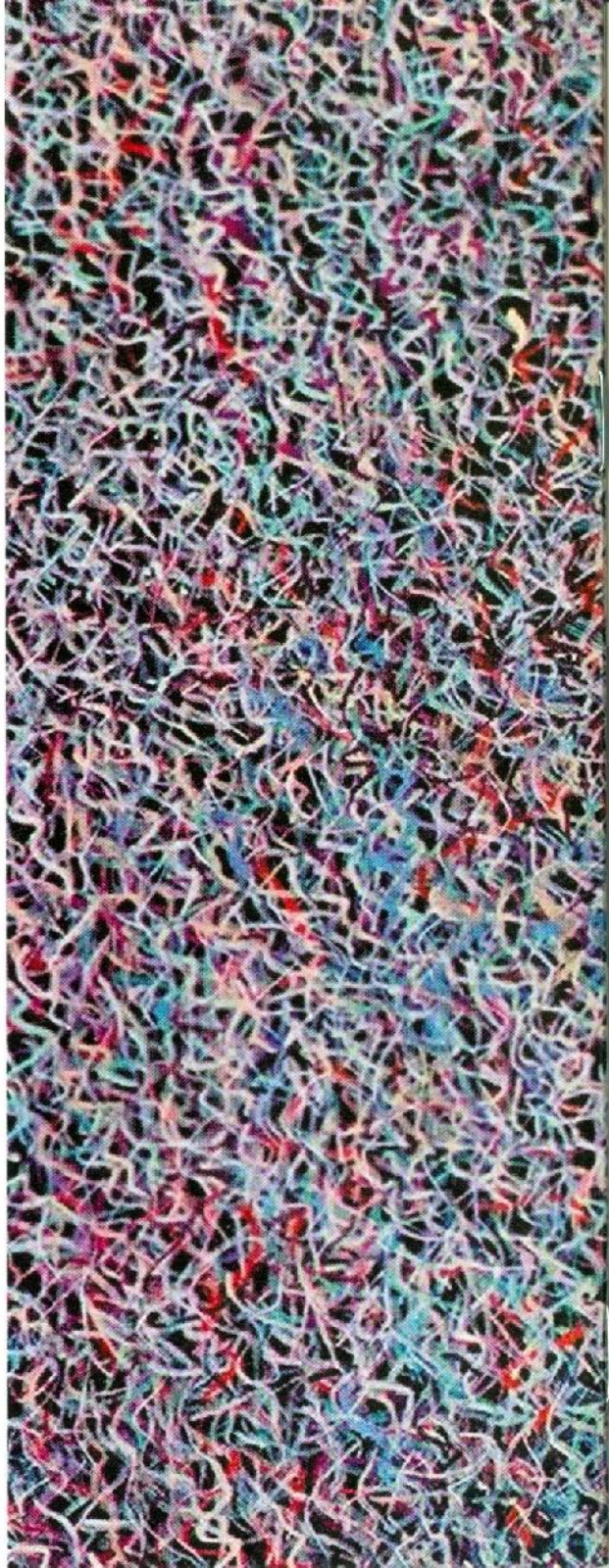
*„BOOTSTRAP" proces - izraz iz fizike kojim se aludira na poznatu epizodu iz doživljaja barona Minhauzena kada se on izvukao iz blata vukući sam sebe za perčin